

1.11. Vägivaldse käitumise äratundmine

1. Vasta küsimustele.

1. Kus sa oled näinud, et kellelegi tehakse liiga?
2. Kuidas see toimus?
3. Kus ja millal on sulle liiga tehtud?
4. Kuidas see toimus?
5. Kus ja kuna oled sina ise kedagi kiusanud?
6. Kuidas sa kiusasid?
7. Kas liiga teha ja kiusata saab ainult kätega?
8. Tuleta meelde, missugused olid halvad tunded ehk emotsioonid?

2. Vaata kahte videot digiõpikust.

3. Vasta küsimustele video põhjal.

1. Mis värvi kampsuniga poisile tehti liiga esimeses videos?
2. Kuidas?
3. Mis värvi kleidiga tüdrukule tehti liiga teises videos?
4. Kuidas?

4. Loe.

5. Kui lööd, narrid ja ütled halvasti, siis sa kiusad ja teed liiga. Ka sundimine ja ähvardamine on kiusamine. Liiga tegemist ja kiusamist nimetatakse **vägivallaks**.
6. Inimene, kes teeb teistele liiga, on vägivaldne. Vägivaldne inimene ei oska oma halbu tundeid tagasi hoida. Vägivaldne inimene võib teistele liiga teha, et oma tahtmist saada või oma võimu näidata.

3. **Vägi-valla kasutamine on alati vale. Kellelegi ei tohi haiget teha sõnadega, näoilmetega ega kätega. Ka asjade lõhkumine on lubamatu.**

4. Inimene, kellele tehakse liiga, on **vägivalla ohver**. Vägivalla ohver tunneb ennast alati halvasti. Ta on üksinda ja kurb. Tema kehal võivad olla vigastused. Ta võib tunda valu. Tal võivad tekkida raskused õppimisel. Tema söögiisu võib kaduda ja tal ei tule öösel und.

5. Vasta küsimustele suuliselt teksti põhjal.

1. Too tekstist näiteid vägivalla kohta.
2. Mida nimetatakse vägivallaks?
3. Leia tekstist kolm kiusamise põhjust.
4. Kuidas saab kiusata näoilmetega? Näita.
5. Kas vägivalda võib kasutada, kui oled vihane?
6. Kas vägivalda võib vahel harva kasutada?
7. Kes on vägivalla ohver?
8. Leia tekstist vägivalla ohvri murede kirjeldus.

6. Loe lauseid.

Vali sulgudest õige sõna või sõnad.

Täida lüngad.

Vägivallaks nimetakse (vallatusi, rumalusi, liiga tegemist ja kiusamist). Vägivalla kasutamine on alati (õige, vale, lubatud). Kellelegi (ei tohi, tohib, võib) haiget teha. Ka asju lõhkuda (on vahel lubatud, ei tohi, on võimalik).

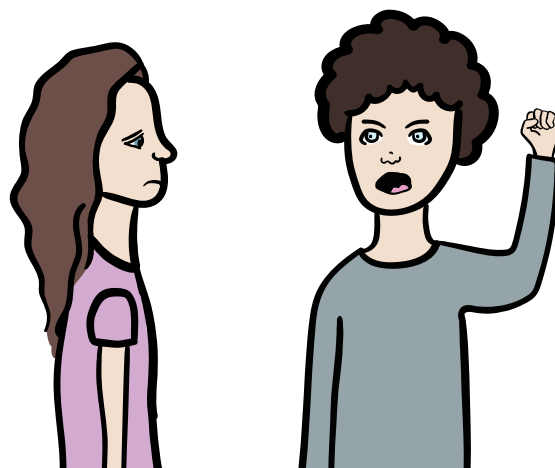
7. Kuidas avaldub pildil vägivald?

1. Surub teist nurka.

3. Ähvardab.

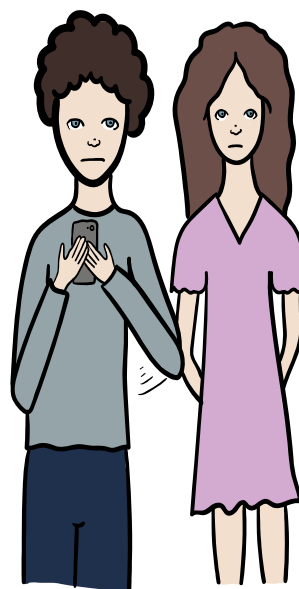
2. Karjub teise peale.

4. Lükkab.

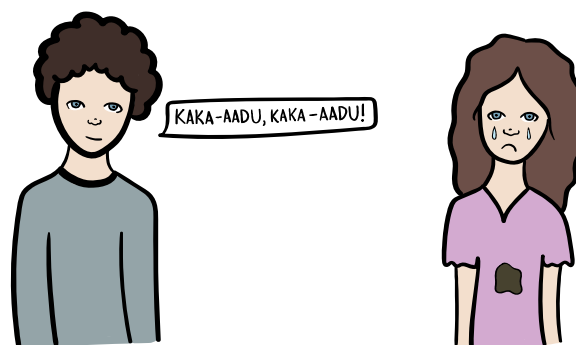
5. Lööb.

6. Müksib.

7. Narrib.

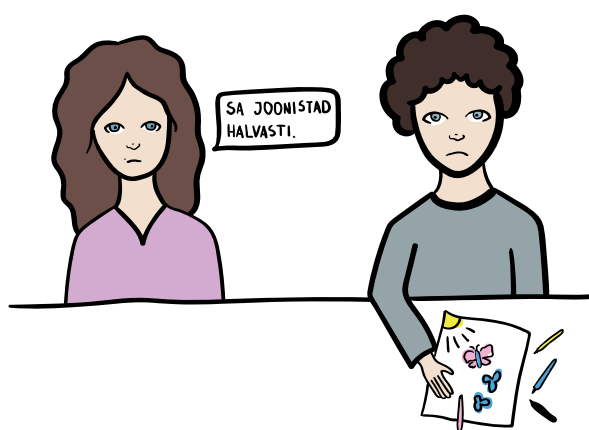
8. Paneb hüüdnimesid.

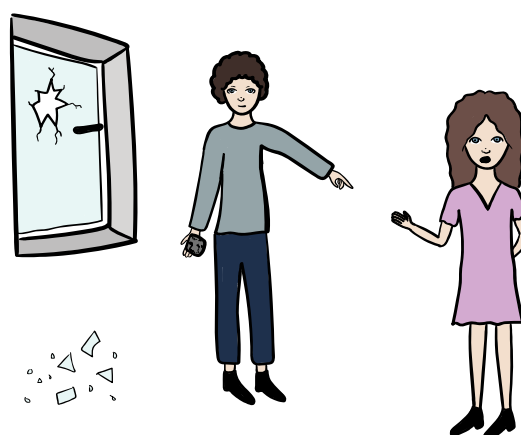
9. Ütleb halvasti.

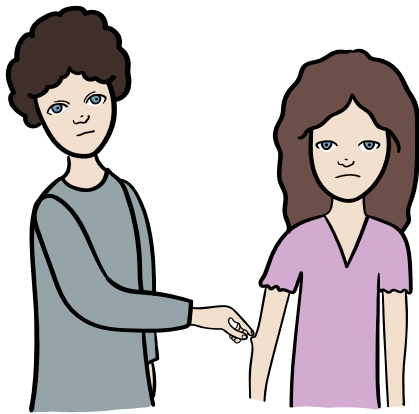
10. Ütleb halvasti teise pereliikmete kohta.

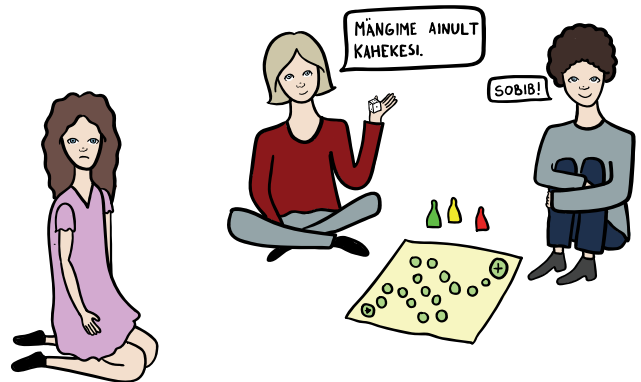
11. Halvustab teise tegusid.

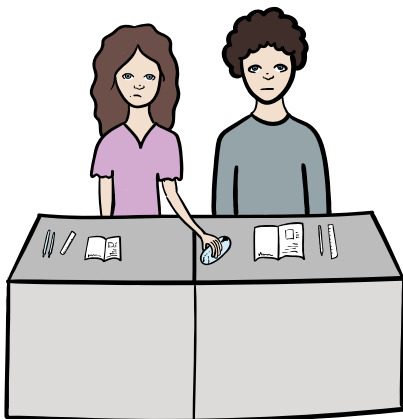
12. Teeb teise süüdlaseks.

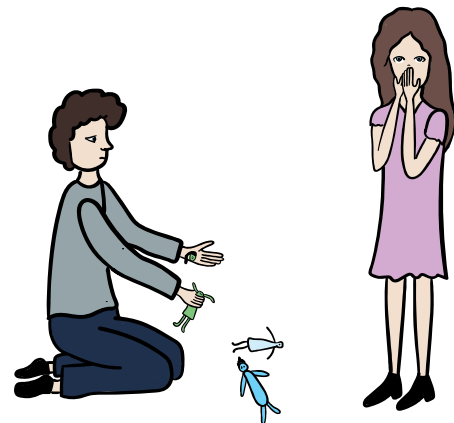
13. Näpistab.

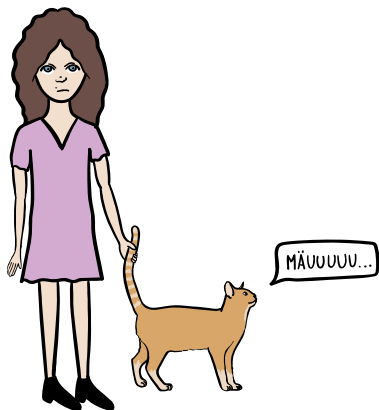
14. Väldib teist.

15. Võtab asju ära.

16. Lõhub asju.

17. Kiusab looma.

18. Loobib kivide või liivaga.

8. Loe ja jäta meelde.

- Vägivalla kasutamine on alati vale.
- Kellelegi ei tohi haiget teha sõnadega, näoilmetega, kätega, jalgadega.